

Srpski pravoslavni episkop rasko-prizrenski i kosovsko-metohijski +ARTEMIJE

Gracanica, 15. maj 2002. god.

General Marsel VALENTIN, Komandant snaga KFOR-a, Komanda KFOR-a, Pristina

Postovani gospodine generale,

Pisem Vam ovo pismo povodom najnovijeg slucaja sknavljenja srpskog pravoslavnog groblja u Piskotama kod Djakovice. Sa zaljenjem moram da kazem da ovo nije ni prvi ni jedini slucaj takvog varvarskog napada koji je pocinjen nakon rata i pored prisustva KFOR-a i UNMIK-a. Slicni primeri sknavljenja zabelezeni su sirom Pokrajine, posebno u zapadnim i juznim delovima Kosova i Metohije. U selima Siga i Brestovik pored Peci, odakle su svi Srbi prognani jos 1999. godine, grobnice na lokalnim grobljima ne samo da su polomljene, vec postoje brojni primeri da su posmrtni ostaci pokojnika iskopavani i razbacivani unaokolo. Ove tuzne scene su zabelezene video kamerom i mnogi ljudi u drugim delovima Srbije kao i u inostranstvu bili su uzasnuti ovakvim primerima varvarstva i krajnjeg primitivizma, posebno imajući u vidu da se ta zlodela nekaznjeno ponavljaju na Kosovu i Metohiji koje je pod medjunarodnim protektoratom. Za sada nemamo podatke da je ijedan pocinilac ovih zlodela ikada uhapsen niti nam je poznato da je pokrenuta bilo kakva zvanicna istraga o ovim slucajevima. Takvo ponasanje UNMIK policije i KFOR-a, posebno u najnovijem slucaju u Djakovici kada niko iz nase Crkve nije zvanicno obavesten o dogadjaju, bez ikakvog je opravdanja. Ako se ova praksa prikrivanja i tolerisanja albanskih zlocina nastavi, necemo biti u mogucnosti da to drugacije razumemo nego kao primere otvorenog saucesnistva u unistenju srpskog pravoslavnog nasledja i kulture, kao posebnog vida duhovnog genocida. U medjuvremenu lokalne vlasti kosovskih Albanaca nameravaju i cak donose odluke da uklone rusevine nasih crkava, zato sto "kvare izgled gradova" i otvoreno svedoce o njihovom varvarstvu.

Uveravamo vas da su ove rusevine za nas svete kao i same crkve i one niposto ne smeju biti uklonjene bez dozvole nase Crkve koja je njihov zakonski vlasnik. Mi smo uvek spremni da razgovaramo o mogucnosti obnavljanja ovih hramova sa albanskim vlastima. Medjutim, uklanjanje rusevina samo bi zapечатilo proces sistematskog unistenja naseg duhovnog i kulturnog nasledja i ohrabrilu bi albanske ekstremiste u njihovim ciljevima. Sa zaprepascenjem saznajemo od svojih svestenika sa terena da je od nekih porusenih crkava odnesen sav materijal (kamen, cigla, krov) koji su pljackasi ugradili u neke druge objekte. Na mnogim mestima je cak nasilno uzurpirana crkvena imovina (njive, sume) koju pojedini Albanci koriste kao svoju.

Takodje imamo obavestenje da lokalne opstinske vlasti u Djakovici nameravaju ne samo da uklone rusevine naseg sabornog hrama u centru grada vec i da sagrade na tom mestu spomenik OVK. Mi se ostro suprotstavljamo toj nameri i u potpunosti podrzavamo generala Torelija i UNMIK-a koji su se suprotstavili ovoj ideji. Cvrsto mislimo da uklanjanje ovih rusevina mimo nase volje ne bi bio nimalo manji zlocin od unistenja same crkve. Zbog slicnih namera, koje su iskazivane i ranije, mi smo svojevremeno pisali vasem prethodniku, generalu Rajnhardu, ostro negodujuci zbog takvih nakana, i isticuci da su za nas porusene crkve svetinja kao i postojece cele.

Koristimo ovu priliku da Vas obavestimo da su lokalni Albanci upravo to isto trazili od italijanskih okupacionih vlasti u Drugom svetskom ratu. Zahtevali su dozvolu da poruse pravoslavnu crkvu koja je bila sagradjena na tom mestu pre rata. Italijani su odbili ovaj zahtev i prethodna crkva Sv. Trojice srusena je tek 1949. godine od strane komunistickih vlasti koje su podrzavale albanske etnicke interese. Sadasnja crkva Sv. Trojice porusena je na isti nacin avgusta meseca 1999. uprkos prisustvu snaga italijanskog KFOR-a u Djakovici. Nase je cvrsto uverenje da KFOR niposto ne bi smeo da pruzi podrsku albanskim ekstremistima koji nameravaju da konacno dovrse svoju dugotrajnu strategiju unistenja svega sto pripada srpskoj kulturi i narodu na ovim prostorima.

Medju rusevinama hrama u Djakovici ostala su dva zvonika sa zvonima koja smo nameravali da evakuisemo u saradnji sa italijanskim kapelanima.

Pre dva dana saznali smo da su zvona naprosto nestala nakon Vaskrsa iako je ova lokacija pod "obezbedjenjem" Kosovske policije. Posto nije nimalo lako neprimeceno odneti ova dosta teska zvona imamo mnogo razloga da verujemo da je Kosovska policija saradjivala sa pljackasima u ovoj akciji. Ovaj primer jasno pokazuje da Kosovska policija uopste nije poverljiv partner u zastiti nasih crkava. Mnogi od sadasnjih clanova KP su bili aktivni u OVK i ne mogu se smatrati neutralnom stranom.

Istovremeno kada je oskrnavljeno groblje u Djakovici, Albanci su skinuli i odneli bakarni pokrivic sa grobljanske crkve Sv. Kneza Lazara. Ovaj incident na groblju desio se nekoliko dana nakon Vase vaskrsnje posete Peckoj Patrijarsiji zajedno sa premijerom Redzepijem. Moramo da iskreno kazemo da smo razocarani sto predstavnicima nase Crkve jos nije dozvoljeno da posete ovu lokaciju. O ovom dogadjaju saznali smo indirektno kada su vest nasim sestrama u Djakovici krisom preneli neki medjunarodni prijatelji. Oni su im saopstili da je KFOR cak uklonio slomljene delove grobnica kako bi ceo prizor izgledao manje strasno. Da li je to tacno ili nije, ne znamo, ali Vas molimo da dozvolite nasim monasima iz Decana da posete groblje i da naprave foto-dokumentaciju o ovom zlocinu. Ovo groblje i crkva bili su dobro obezbedjeni skoro tri godine jer je tamo postojao KFOR-ov kontrolni punkt, pa se Albanci nisu usudjivali da uniste groblje. Ovaj incident se desio upravo nakon sto je kontrolni punkt KFOR-a uklonjen (ne znamo po cijoj naredbi) sto sasvim dobro pokazuje da su albanski ekstremisti spremni da unistavaju nasa sveta mesta cim na njima nema stalnog prisustva KFOR-a.

Stoga, kada je komanda KFOR-a odlucila (jos za vreme generala Kabidjoza) da svoje punktove povuce od nekih nasih crkava, i da brigu o obezbedjivanju istih prepusti Kosovskoj policiji, mi smo pismeno ostro protestovali. Nasa bojazan i uverenje da "piromani ne mogu biti vatrogasci" pokazali su se kao opravdani, sto potvrđuju i ovi najnoviji dogadjaji oko

crkve i groblja u Djakovici. Strahujemo od novih neprijatnih iznenadjenja, apelujuci na Vas, gospodine Generale i na KFOR kao najodgovorniju snagu za bezbednost na Kosovu, kako zivota, tako i imovine svih gradjana, tako i za bezbednost i zastitu svih verskih i kulturnih objekata, bilo kom narodu, religiji ili kulturi da pripadaju, da budu adekvatno zasticeni i ocuvani.

Ne zelimo da oduzimamo vise Vase vreme i pominjemo ostale slucajeve unistenja naseg vekovnog kulturnog nasledja. Mozemo samo da vas uverimo da su ovi akti skrnavljenja svetinja ocigledno deo jedne sire strategije koja treba da spreči povratak nasih izbeglica i da s druge strane da promeni kulturni identitet regiona koji je sirom sveta poznat po svojim srpskim pravoslavnim svetinjama. Promenom ne samo etnickog vec i kulturnog identiteta Pokrajine albanski lideri zele da ubrzaju stvaranje nezavisne drzave koja bi u sustini bila "drzava" skrojena po meri albanskog naroda. Takodje imamo ozbiljne sumnje da lokalne albanske opštinske vlasti svesno zatvaraju oci pred ovakvim zlodelim ili ih cak mozda i podsticu. U mnogim slucajevima oni dozvoljavaju da se nasa groblja i napustena sela pretvaraju u javne deponije smeca, sto pokazuje nivo njihove politicke odgovornosti i nedostatak opste kulture.

Iskreno verujemo da cete uciniti sve sto je u Vasoj moci da zaustavite ova vandalska nedela i nastavite sa efikasnom zastitom ugrozenih srpskih svetinja.

S postovanjem

**Episkop rasko-prizrenski i kosovsko-metohijski
+ Artemije**

Kopija ovog pisma dostavljena je i sefu UNMIK-a u Pristini, g. Mihaelu Stajneru

UN odbacile rezoluciju kosmetske Skupstine

ODLUKA NENADLEZNIH

Njujork, 25. maja

Savet bezbednosti Ujedinjenih Nacija osudio je usvajanje rezolucije u privremenoj skupstini Kosova i Metohije o zastiti teritorijalnog integriteta Kosmeta i istakao da su takvi dokumenti i odluke o stvarima koje ne spadaju u nadležnost te skupstine "nistavne i bez osnova".

U saopštenju predsednika Saveta bezbednosti UN Mabubanija, koje je usvojeno u Njujorku u petak uvece, istice se da ovo telo prihvata prethodne rezolucije i saopštenja o sporazumu o granici, a osudjuje rezoluciju koju je kosmetska skupstina usvojila 23. maja u Pristini.

U saopštenju objavljenom na veb sajtu UN, pozivaju se izabrani lideri Kosmeta da usredsrede svoju paznju na hitne probleme za koje su nadležni u skladu sa Rezolucijom 1244 Saveta bezbednosti UN iz juna 1999, i Ustavnim okvirom za privremenu samoupravu u pokrajini, koji je donet krajem prosle godine, kaze se u saopštenju ovog tela UN.

Savezno ministarstvo inostranih poslova o Rezoluciji Skupstine Kosova

DOKUMENT PRAVNO NISTAVAN

Povodom usvajanja Rezolucije u Skupstini Kosova kojom se osporavaju Medjudrzavni sporazum o razgranicenju SR Jugoslavije i Makedonije i Zajednicki dokument SRJ - Unmik, Savezno ministarstvo za inostrane poslove (SMIP) je ocenilo da je taj dokumenat pravno nistavan, buduci da je u suprotnosti sa Rezolucijom Saveta bezbednosti 1244, Ustavnim okvirom za Kosovo i Metohiju i stavovima Saveta bezbednosti. Jugoslovenski SMIP je, takodje, u potpunosti podrzao odluku specijalnog predstavnika generalnog sekretara UN Mihaela Stajnera, da Rezoluciju kosovske Skupstine proglasi nevazecom. U saopštenju SMIP doslovno se navodi: "Savezno ministarstvo za inostrane poslove je u dosadasnjim kontaktima sa Svetom bezbednosti, zemljama clanicama UN i Sekretarijatom organizacije, upozoravalo na mogucnost ovakvog delovanja privremenih institucija samouprave na Kosovu i Metohiji i pri tom insistiralo da se kršenje Rezolucije 1244 ne sme tolerisati. Odluka Skupstine Kosova dovodi u pitanje autoritet Saveta bezbednosti i Ujedinjenih nacija i zbog toga je Savezno ministarstvo za inostrane poslove nalozilo sefu misije SRJ pri UN u Njujorku da zatrazi hitno sazivanje vanredne sednice Saveta bezbednosti. Savezno ministarstvo za inostrane poslove smatra da je Rezolucija Skupstine Kosova pravno nistavna, jer je u suprotnosti sa Rezolucijom Saveta bezbednosti 1244, Ustavnim okvirom za Kosovo i Metohiju i stavovima Saveta bezbednosti. Savezno ministarstvo za inostrane poslove u potpunosti podrzava odluku specijalnog predstavnika generalnog sekretara UN Mihaela Stajnera da Rezoluciju Skupstine Kosova proglasi nevazecom. Takodje, SMIP ocekuje da ce odmah biti otklonjene stetne posledice ove Rezolucije, kao i da ce specijalni predstavnik najodlucnije delovati u skladu sa svojim ovlascenjima kako bi sprecio svaki akt privremenih organa vlasti na Kosovu i Metohiji suprotan Rezoluciji 1244 i Ustavnom okviru. I ovom prilikom, Savezno ministarstvo za inostrane poslove istice da je Medjudrzavni sporazum o razgranicenju SR Jugoslavije i Makedonije potpisan od strane dve suverene drzave, u potpunosti validan, i nikako se ne moze dovoditi u pitanje. Ovaj sporazum je podrzao i Savet bezbednosti svojim saopštenjem od 7. marta 2002. godine. Isto vazi i za Zajednicki dokument SRJ- Unmik, koji predstavlja osnovu za saradnju u implementaciji Rezolucije 1244".

COVIC RAZGOVARAO SA STAJNEROM

Pristina -- Posle razgovora sa sefom UNMIK-a Mihaelom Stajnerom, sef koordinacionog centra za Kosovo i Metohiju Nebojsa Covic izrazio je zadovoljstvo sastankom. U izjavi dopisniku Radija B92 iz Pristine, Covic je istakao da su dve kljucne teme razgovora bile povratak izbeglih i raseljenih i status Kosovske Mitrovice: "Mislim da smo napravili konstruktivan pristup i, naravno, sve to moramo da odradimo na terenu. Dva osnovna principa oko kojih smo se slozili, to je da vecinska etnicka zajednica na Kosovu mora da shvati da Kosovo mora da bude multietnicko, a da manjinske etnicke zajednice moraju da shvate da moraju da se integrišu u sistem institucija na Kosovu. To su nam polazista i tu

nije bilo nikakvih razlika. Metodi, mehanizmi, to je ono sto ide vremenom i sto cemo uskladjivati kako bi resavali probleme", rekao je Covic. Odgovarajuci na pitanje da li su dogovoreni konkretni koraci kada je u pitanju povratak Srba na Kosovo i Metohiju, Covic je rekao: "Mi smo napravili okvirni plan i program, medjutim, zelimo da on potpuno bude usaglasen sa UNMIK-ovim principima i ne zelimo da bilo koja strana jednostrano radi na tom vrlo osetljivom pitanju, tako da smo se i oko tog dela dogovorili da udruzimo energiju da bismo ostvarili rezultat".

Reagovanje u svetu na odluku albanskih poslanika u Skupstini Kosova

PROTIV NEZAVISNOSTI "NA MALA VRATA"

Brisel - Svi ključni svetski cinici - Ujedinjene nacije, odnosno Savet bezbednosti UN, Evropska unija, NATO, SAD, britanski Forin ofis i drugi - istovremeno i istovetno su reagovali na odluku albanskih poslanika u kosovskoj Skupstini da usvoje "Rezoluciju o teritorijalnoj celovitosti", kao i na odluku sefa Unmika Mihaela Stajnera da odmah ponisti tu "rezoluciju". Prema prvim reagovanjima diplomata u EU, ta odluka albanskih poslanika izazvala je "veliko nezadovoljstvo" u medjunarodnoj zajednici, jer je ocigledno da politicki lideri kosovskih Albanaca nisu prihvatili upozorenja koja su im uoci te kontroverzne skupstinske sednice uputili i Savet bezbednosti UN i EU. U Briselu se smatra da je sve ono sto se desavalo u Skupstini Kosova i odmah posle nje "incident bez presedana" otkako su u junu 1999. godine UN uspostavile svoju Misiju u juznoj srpskoj pokrajini. Izrazava se i zabrinutost jer se jos ne naslucuje kakve bi sve posledice mogle da proisteknu iz tog "incidenta". Evropske diplomate podsecaju da je Kosovo "zvanicno deo Jugoslavije" i ocenjuju da su izglasavanjem "rezolucije" kosovski Albanci pokusali da na mala vrata obezbede Pokrajini, odnosno sebi nezavisnost. U EU pokusavaju da proniknu sta tacno stoji iza tog pokusaja kosovskih Albanaca. Tako se moze cuti i misljenje da su se, u stvari, kosovski Albanci "preracunali", jer su ocigledno bili ohrabreni nedavnom posetom kosovskog premijera Bajrama Redzepija Vasingtonu. Sta su mu tamo rekli americki sagovornici, to se u Briselu ne zna, ali je cinjenica da je upravo Stejt department zestoko reagovao podrzavajuci u potpunosti Stajnerovu odluku.

REDZEPI PREDSTAVIO PROGRAM VLADE

Pristina, 24. maja

Drugog dana redovnog zasedanja Skupstine Kosova i Metohije premijer Bajram Redzepi je rekao da su "dogadjaji tokom protekle tri godine imali dramaticni uticaj na drustveni, politicki i ekonomski zivot ljudi na Kosovu. Necemo zaboraviti vaznu ulogu koju je medunarodna zajednica odigrala u promovisanju privrednog ozivljavanja i normalizacije politickog zivota u Pokrajini. Trebace nam podrška ljudi Kosova, Skupstine Kosova i medunarodne zajednice kako bismo se casno i predano suocili sa novim izazovima".

U skoro polucasovnom izlaganju o programu premijer je izneo "osam prioriteta koji obavezuju kosovsku vladu": konsolidovanje demokratskih struktura na Kosovu, povecanje transparentnosti i efikasnosti administracije, unapredjenje standarda obrazovanja za sve stanovnike Kosova, povecanje kvaliteta zdravstva, promovisanje privrednog razvoja i medjunarodne privredne saradnje, povecanje zaposlenosti, uspostavljanje penzijskog osiguranja i socijalne pomoci za ugrozene grupe i integracija svih etnickih zajednica u kosovsko drustvo.

Redzepi je rekao, podsecajuci na svoj nedavni boravak u SAD i razgovore vodjene u MMF-u i Svetskoj banci, da su oni "razmotrili nas program i sada cekamo njihov odgovor".

- Takodje - rekao je on - mi ovde na Kosovu treba da stvorimo drzavu reda i zakona po standardima Zapada i dobre uprave. Kljuc resavanja problema je ekonomski razvoj koji proistice posle zavrsetka prve faze, a to je ona "u kojoj smo bili u ratu", i druge faze, a to je stvaranje potrebne pravne strukture. Na Kosovu postoji pravni vakuum, mada koristimo uredbe UNMIK-a kao primenjive zakone.

Fatmiru Limaju iz Tacijeve Demokratske partije Kosova zasmetalo je veliko mesanje medjunarodne zajednice u politicki zivot na Kosovu. Kako je rekao, specijalni predstavnik generalnog sekretara Mihael Stajner, ponekad se "ponasa kao kralj". On se zalozio da Kosovo, buduci da ima parlament i vladu i drzavne institucije, vodi i medjunarodne odnose, a prvi korak treba da bude otvaranje kancelarija u svetskim centrima.

Sef srpskog koalicionog saveza "Povratak" Rada Trajkovic rekla je:

- Buduci da u dokumentu premijer nije naveo ono sto srpski parlamentarci imaju za cilj, a to je zastita drzavnih interesa Srbije i SRJ i Srba na podrucju Kosmeta, mi cemo glasati protiv ovog dokumenta.

Ona je ocenila da je program vlade u suprotnosti sa Rezolucijom 1244, ustavnim okvirima i ovlasenjima specijalnog predstavnika generalnog sekretara. Rada Trajkovic je upozorila i da se programom vlade negira sporazum o granici SRJ i Makedonije, kao i sporazum Hekerup - Covic, sto je inace i sadrzano u juce usvojenoj skupstinskoj rezoluciji od Albanaca, a koju je odmah nakon glasanja Stajner ponistio.

Rada Trajkovic je jos rekla da ovaj program vladu predstavlja kao organ suverene drzave, a ne kao organ privremenih institucija, ocenjujuci da je to inicijativni akt za stvaranje nezavisne drzave.

Svi albanski predstavnici podrzali su program vlade, uz manju primedbu "da nije detaljan i da je preopsiran".

SRPSKI POSLANICI O PROGRAMU

U pauzi zasedanja novinarima su se obratili Oliver Ivanovic, clan Predsedništva kosovske skupstine, i Slobodan Samardzic, delegat koalicije "Povratak", rekavsi da srpski koalicioni savez "nece prihvatiti danasnji program Bajrama Redzepija".

Kako je istakao Ivanovic, "premijer se samo deklarativno izjasnjava za multietnicko drustvo, a to u njegovom programu, videlo se, nigde ne stoji".

- Ne slazemo se sa programom - istakao je on - jer u njemu nema elemenata koji bi resili probleme Srba, a to su

povratak, bezbednost, i svi oni goruci problemi koje Srbi imaju u okruzenju. I Slobodan Samardzic je za program rekao da u njemu nema "prioriteta" koji bi "radili na organizovanom povratku Srba".

B. R.

USVOJEN PROGRAM KOSMETSKE VLADE

Pristina, 24. maja

Vecinom glasova albanski poslanici u kosmetskom parlamentu, posle visesatnog zasedanja usvojili su program kosmetske vlade, koji je u ekspozeu izneo premijer Kosmeta Bajram Redzepe. Poslanici koalicije "Povratak" su, kao sto su danas i najavili, glasali protiv ovog programa. s obzirom na to da su danas sve tacke dnevnog reda bile obradjene, nova sednica Skupstine trebalo bi da bude odrzana tokom naredne nedelje.

Pisanje Albanskih medija

SKUPSTINA KAO POZORISTE

Pristina, 24. maja

Sve informativne emisije elektronskih medija sinoc su u udarnim terminima govorile o skupstinskom zasedanju i o jednoglasnom izglasavanju rezolucije o teritorijalnoj celovitosti Kosova.

Tako su drzavna televizija RTK i privatne televizije KTV, zatim RTV 21, a i radio na albanskom jeziku "Blu skaj", zatim Radio Kosova i Radio "21" u udarnom dnevniku u 19.30, a i u ostalim informativnim emisijama, prioritet dali jucerasnjoj sednici. Takodje, znacajan prostor je dat i izjavi Mihaela Stajnera, sa konferencije za novinare odrzanoj kasno sinoc. U visokotiraznim albanskim dnevnicima, izmedju ostalih "Koha ditore", "Epoka e re" i "Bota sot", osim sto se prenose jucerasnja izlaganja albanskih poslanika, vidno mesto zauzima i podnaslov "Povratak napustio sednicu". Takode, ovi dnevници danas prenose i izjave, izmedju ostalih i Nedzata Dacija, predsednika parlamenta, zatim premijera kosmetske vlade Bajrama Redzepija i albanskih delegata u Skupstini, koji Stajnerovu odluku ovako komentarisu:

Nedzat Daci, predsednik parlamenta kaze:

- Mi smo obavili nas zadatak, a oni neka rade na njihovim. Ova rezolucija kazuje da u trogodisnjem mandatu, koliko je prisutna medjunarodna zajednica na Kosovu, nije sve resila na teritoriji Pokrajine.

A premijer Redzepe glasno razmislja:

- Vlada bi mogla da ima i rezervisanih prava od strane UNMIK-a. Dodaje da mu je poznato "da ponekad moze da dodje do male konfrontacije sa medjunarodnom zajednicom po nekim pitanjima". Medjutim, on smatra da ce pitanje rezolucije "biti reseno u dijalogu sa Stajnerom i UNMIK-om".

Danasnja "Epoka e re" prenosi i izjavu Kolje Berise, potpredsednika Rugovinog Demokratskog saveza Kosova. On kaze:

- Mi smo uradili svoj posao, a Stajner neka obavi svoj. Ne bi trebalo da bude ikakvih konflikata, mada ih je bilo kod izglasavanja rezolucije, jer nas posao je da radimo u interesu naseg naroda. A, uostalom, on je na novembarskim izborima od nas i trazio da mi obavimo svoj zadatak.

Blizu bivse kasarne VJ u Djakovici

PRONADJENI OSTACI VISE LJUDSKIH TELA

Djakovica, 25. maja (*Tanjug*)

UNMIK policajci i vojnici Kfora, prilikom popravke elektricnih instalacija u blizini bivse kasarne Vojske Jugoslavije u Djakovici, pronasli su posmrtno ostatke tela vise ljudi, saopstio je danas portparol italijanskog kontingenta Kfora Mauricio Maza.

Prvi ostaci tela otkriveni su pre dva dana u podzemnim hodnicima kasarne u kojima je bila postavljena instalacija, a danas je pronadjen jos jedan les, kazao je Maza, isticuci da su Kfor i policajci UNMIK-a nastavili da pretrazuju teren. Posmrtni ostaci tela su prebaceni na patolosko odeljenje pristinske bolnice, gde ce biti obavljena obdukcija, nakon cega ce, kako je rekao, biti saopstene konkretnije informacije.

Prema tvrdnjama zvanicnika Kfora i UNMIK policije, tesko je proceniti koliko je ljudi tu sahranjeno i dali su u pitanju zrtve koje su ubijene tokom rata na Kosovu ili su tu sahranjene ranije.

Novi napad ekstremnih Albanaca

PRETUCEN SRPSKI DECAK

Lipljan, 25. maja

Albanski ekstremisti pretukli su danas pre podne cetnaestogodisnjeg Sasu Miladinovica, decaka srpske nacionalnosti iz sela Staro Gracko kod Lipljana.

Oni su Miladinovica presreli na izlasku iz sela, u blizini punkta Kfora gde je dodima tacka sa okolnim albanskim selima, na mestu gde je tokom rata ubijeno cetnaestoro kosovskih Srba iz sela Staro Gracko.

Zbog premlacivanja ovog decaka u Starom Gracku je u toku protest lokalnih Srba.

Sef poslanickog kluba koalicije "Povratak" Rada Trajkovic je osudila najnoviji nasilnicki akt albanskih ekstremista.

"Ili je angazovanje politickih predstavnika Albanaca i kosovskih institucija demagogija i politicki trik, ili su albanski ekstremisti i teroristi izvan kontrole tih politickih institucija", rekla je ona.

SRPSKI ZATVORENICI NAPUSTILI KOSOVO, USKORO NOVA PREMESTANJA

Rudare -- Na granicnom prelazu Merdare pripadnici MUP-a Srbije preuzeli su u nedelju 6 zatvorenika, koji su se nalazili u

zatvoru u Kosovskoj Mitrovici, javlja dopisnik Radija B92 Ljiljana Danilovic. U zatvore u Srbiji bice dislocirani Zoran Stanojevic koji je osudjen na 15 godina zatvora zbog pokusaja ubistva, Cedimir Jovanovic, osudjen juna meseca proslave godine zbog ubistva 96 Albanaca, Milan Latinovic, osudjen na dve i po godine zatvorske kazne zbog posredovanja u prostituciji na Kosovu, Zvezdan Simic, osudjen na 12 godina zbog pokusaja ubistva dvojice albanskih civila, Blagoje Petkovic, 12 godina zbog ubistva Albanca, i Sasa Maksimovic koji je u opstinskom sudu u Gnjilanu osudjen na visegodisnju zatvorsku kaznu zbog ratnog zlocina nad albanskim civilima.

Sef Koordinacionog centra za Kosovo i Metohiju Nebojsa Covic je najavio da ce uskoro biti dislocirana grupa od 9 zatvorenika srpske nacionalnosti koji izdrzavaju kaznu u Kosovskoj Mitrovici. "Mislim da ste videli prvu fazu, odnosno prvu grupu od 6 zatvorenika, a imamo i drugu grupu od 9 zatvorenika. Ocekujemo da cemo u najskorijem vremenu i njih preuzeti", rekao je Covic. Covic je istakao da ce se za neki od ovih slucajeva zatraziti revizija i ocenio da je bilo mnogo presuda koje su bile nacionalno motivisane. "Ima mnogo posledica proslog vremena u kojem je bilo velike doze nacionalne pristrasnosti i samom pravosudju.

Mislim da se situacija znacajno popravlja dolaskom veceg broja medjunarodnih sudija, a jos znacajnije ce se popraviti ukoliko dodje do ulaska srpskih sudija u pravosudni sistem na Kosovu i Metohiji", rekao je Covic. Covic je najavio da ce se pocetkom sledeceg meseca odrzati nekoliko sastanaka sa predstavnicima civilne misije UN i da ce se utvrditi dinamika povratka interno raseljenih Srba sa Kosova kako bi se u naredne dve godine veliki broj njih vratio.

NOVICKI: ALBANSKI NE TREBA DA SE MESAJU U POVRAK SRBA

Beograd -- Ombudsman na Kosovu Marek Anton Novicki porucio je politickim predstavnicima kosovskih Albanaca da ne treba da se mesaju u program povratka prognanih Srba na Kosovo. Novicki je u izjavi za Radio Kosovo, izrazio zabrinutost sto jos uvek ne vidi punu saradnju izmedju svih etnickih zajednica na Kosovu. "Za mene je apsolutno neumesno da se albanski kosovski politicari mesaju u bilo kakvu raspravu u vezi sa programom povratka izbeglih Srba na Kosovo", rekao je Novicki dodajuci da u pokrajini jos uvek nema multietnicnosti. "Onda kada jedna zajednica postigne licnu ili radnu bezbednost ne samo u ruralnim mestima, kao sto su naselja koja su u pripremi, vec i u urbanim sredinama, gde ce ziveti slobodno, tada cu moci da nazovem Kosovo multietnickim", naveo je Novicki.

"PROGRAM POVATKA MORAJU PRIHVATITI I ALBANSKI LIDERI"

Pristina -- Ombudsman na Kosovu Marek Antoni Novicki demantovao je da je izjavio da politicki predstavnici kosovskih Albanaca ne treba da se mesaju u program povratka prognanih Srba na Kosovo. Novicki u saopstenju navodi da je za pristinski radio "Blu skaj" zapravo izjavio da svaki program povratka Srba moraju da prihvate ne samo UNMIK i Vlada Srbije, vec i albanski lideri i albanska zajednica na Kosovu. "Svaki program ili svaki razgovor oko povratka Srba na Kosovo mora biti elaboriran i moraju ga prihvatiti ne samo UNMIK i Vlada Srbije, vec, sto je veoma vazno, i albanski lideri i albanska zajednica. Treba spomenuti da se Srbi vracaju na Kosovo, medju komsije Albanaca koji su na Kosovu vecina, pa se zato ceo taj proces ne moze odvijati bez Albanaca", rekao je Novicki.

UNHCR TRAZIO OD NEMACKE DA NE VRACA MANJINSKE IZBEGLICE

Berlin -- Visoki komesarijat Ujedinjenih nacija za izbeglice upozorio je u ponedeljak da nemacke vlasti ne bi trebalo da proteruju pripadnike manjina sa Kosova koji se trenutno nalaze u Nemackoj. Sef predstavništva UNHCR-a za Nemacku Stefan Berglund istakao je u danasnjem saopstenju da su "pripadnici etnickih manjina - Srbi, Romi, Askalije i Sloveni-Muslimani - na Kosovu i dalje ugrozeni", te da im je "i dalje nuzna medjunarodna zastita".

Drzavni sekretari u saveznom i pokrajinskim ministarstvima unutrasnjih poslova razmotrice sutra da li i pod kojim uslovima ta grupa gradjana sa Kosova moze i dalje da ostane u Nemackoj. Prema dosadasnjem dogovoru federalnih i pokrajinskih vlasti, predstavnici manjina sa Kosova uzivaju u Nemackoj zastitu i ne mogu biti proterani do 1. jula ove godine.

Prema proceni UNHCR-a, pak, u Nemackoj zivi izmedju 25.000 i 30.000 pripadnika manjina sa Kosova, pri cemu je, kako se navodi, "broj kosovskih Srba medju njima veoma mali".

PROGRAM ZA MEDJUETNICKI DIJALOG I SLOBODU KRETANJA

Pec -- U organizaciji UNMIK i medjunarodnih nevladinih organizacija u utorak je u Peci odrzan sastanak o promovisanju programa za medjuetnicki dijalog i slobodu kretanja za sve zajednice na Kosovu i Metohiji. Kako za Radio B92 izvestava Fatmir Seholi, sastanak je otvorila Margaret Roj, regionalni administrator, a prisustvovali su i zamenik Mihaela Stajnera Karls Brejsou i premijer Kosova Bajram Redzeqi. On je rekao da je "optimizam veci kada se zna da je Skupstina Kosova usvojila program Vlade", ponovivsi da ce on biti premijer svih gradjana Pokrajine, nezavisno od etnicke pripadnosti. "Vlada Kosova je s lokalnim vlastima preuzela obaveze za povratak manjina, ukljucujuci i povratak Albanaca u severni deo Kosovske Mitrovice", rekao je Redzeqi. Sastanku su prisustvovali i predstavnici Demokratskog saveza Kosova, Demokratske partije Kosova i Alijanse za buducnost Kosova.

KONFERENCIJA O PREVENCIJI KONFLIKATA

Pristina -- Konferencija o prevenciji konflikata i dijalogu nakon konflikta odrzava se utorak u organizaciji Misije OEBS na Kosovu. Aktivistkinje nevladinih organizacija i politicarke iz razlicitih kosovskih zajednica razgovaraju s predstavnicima privremenih institucija samouprave i medjunarodnim zvanicnicima, saopstio je OEBS. Konferencijom se završava cetvorodnevna poseta Kosovu delegacija zena iz Albanije, Bosne i Hercegovine, Makedonije i Slovenije. Tokom posete, sastanci odrzani u Gracanici, Prizrenu i Pristini bili su prilika da s lokalnim zajednicama bude povedena debata o ucescu

zena u izgradnji mira i pomirenju i podele iskustva sa ženama suocenim sa slicnim problemima u susednim oblastima.

Na obelezavanju godisnjice smrti "Kapetana Lesija"

SRPSKIM NOVINARIMA ONEMOGUCEN PRISTUP

Bujanovac, Veliki Trnovac, 25. maja **(Beta)**

Organizatori obelezavanja godisnjice smrti jednog od komandanata rasformirane Oslobođilacke vojske Preseva, Bujanovca i Medvedje (OVPBM) Rizvana Cazimija danas nisu dozvolili srpskim novinarima da prisustvuju centralnom skupu na stadionu u Velikom Trnovcu.

Izvestacu Bete Vojkanu Risticu i dopisnicima Radija "B92" Radomanu Ilicu i "Glasa javnosti" Ljiljani Stojanovic, lica obucena u crno sa crvenom trakom na desnoj ruci, nisu dozvolila da udje na stadion u centru Velikog Trnovca i proprate dogadjaj.

Betin izvestac je preneo da lokalno obezbedjenje nije ponudilo nikakvo objasnjenje za zabranu pracenja skupa, osim nacionalne pripadnosti novinara.

Ni pokusaji alarmiranja lokalnih predstavnika Albanaca da im omoguce pracenje dogadjaja nisu pomogli, a jedan od zvanicnika posmatrackih misija je, kako je naveo Betin izvestac, izrazio zaprepascenje postupkom organizatora skupa. Do stadiona u centru Velikog Trnovca organizatori su postavili tri kontrolna punkta. Prva dva punkta srpski izvestaci sa juga Srbije su prošli bez problema, ali su na trecem zaustavljeni i vraceni nazad.

Betin izvestac je javio da su se u pravcu stadiona u centru Velikog Trnovca, povodom godisnjice smrti Rizvana Cazimija, poznatijeg kao "kapetan Lesi", pre 12 casova, za kada je skup najavljen, slivale duge kolone Albanaca iz vise pravaca, noseći zastave Albanije.

Organizator skupa je Mesna zajednica Velikog Trnovca.

Odluka suda u Kosovskoj Mitrovici

Oslobodjen Gani Imeri

Pristina, 24. maja **(Beta)**

Potpukovnik Kosovskog zastitnog korpusa Gani Imeri, optuzen za pokuļaj ubistva jedne i otmice tri osobe srpske nacionalnosti, oslobodjen je danas iz pritvora zbog nedostatka dokaza.

Medunarodni sudija Okruznog suda u Kosovskoj Mitrovici Vang Jensen doneo je oslobadjajucu presudu uz saglasnost medunarodnog tuzioca Filipa Fialkuka.

Novi incident na granici SRJ i Makedonije

Granatama na granicare

Skoplje, 25. maja **(Beta-AFP)**

Sa kosovske strane jugoslovensko-makedonske granice ispaljene su tri granate i otvorena vatra iz lakog naoruzanja na patrolu makedonske vojske u blizini sela Tanusevci, izjavio je danas portparol vojske Blagoje Markovski.

"Grupa terorista je danas u 14.55 napala vojnu patrolu na tri kilometra od Tanusevca", planinskog sela na jugoslovensko-makedonskoj granici, precizirao je novinarima Markovski. On je dodao da u napadu nije bilo povredjenih, ali da su ostecena vojna vozila.

Nedaleko od mesta incidenta nalazili su se vojni atasei iz vise zemalja clanica NATO akreditovani u Skoplju, rekao je Markovski. On je podsetio da je danasnji incident "poslednji u seriji napada izvedenih poslednjih dana na delu jugoslovensko-makedonske granice prema Kosovu".

Jelenko Stojkovic, predsednik Sindikata za ostvarivanje prava proteranih radnika

Zagarantovane plate za radnike sa Kosova

BEograd - Koordinacioni centar za Kosovo i Metohiju u saradnji sa Sindikatom za ostvarivanje prava proteranih radnika sa Kosova priprema uredbu kojom bi se radnicima proteranim sa svojih radnih mesta na Kosovu omogucilo da primaju zagarantovane zarade. Tom uredbom trebalo bi da se regulise i pitanje nepovezanog radnog staza za period od kada su prestali da rade, tako sto bi im drzava uplatila doprinose za socijalno osiguranje za vreme od kada su ostali bez posla - izjavio je za "Blic" Jelenko Stojkovic, predsednik Sindikata za ostvarivanje prava proteranih radnika sa Kosova. - Od dolaska Kfora u pokrajini je bez posla ostalo 60.000 Srba. Od toga broja, na Kosovu ih je jos oko 24.000 dok su ostali rasuti po Srbiji i Crnoj Gori. Oni koji su sada na Kosovu uglavnom nemaju posao, radi samo nekoliko hiljada zaposlenih u zdravstvu i prosveti a ostali zive od socijalne pomoci nase drzave i medjunarodnih organizacija. Da bi se ovim ljudima obezbedila bar neka sigurna primanja i popravio njihov tezak materijalni polozej Koordinacionom centru predlozili smo izradu ove uredbe - objasnio je Stojkovic, dodajucc da bi, ako Vlada Srbije uredbu donese, proterani radnici pravo na garantovanu zaradu imati sve do dobijanja posla.

R. M.

Vojislav Mihailovic, unuk Drazze Mihailovica, o najavi revizije politickih procesa

Kraj lazne istorije

BEograd - Postoje nagovestaji da bi se uz najavljenju rehabilitaciju mogle otvoriti i drzavne arhive i da ce se konacno pouzdano saznati gde je sahranjen general Drazza Mihailovic. To bi obradovalo nas, njegove potomke, ali i sledbenike njegove ideje i junastva - kaze za "Blic" Vojislav Mihailovic, unuk Drazze Mihailovica.

Ministarstvo pravde najavilo je reviziju politickih procesa i rehabilitaciju svih zrtava politickih progona od 1945. godine, medju njima i ucesnike Ravnogorskog pokreta. - Za moju porodicu ovo znaci ispunjenje visedecenijskih ocekivanja. Od malih nogu imao sam priliku da od svoje bake, Drazine supruge, ucim da je sve ono sto se govorilo o Drazi laz, da je on bio istinski patriota, heroj. Ona je duboko verovala, a i mi zajedno sa njom, da ce jednog dana izaci na videlo istina o Drazi i ostalim pripadnicima Ravnogorskog pokreta. Zao mi je samo sto se to nije desilo ranije, dok su bili zivi ona i moj otac - kaze Mihailovic. Prema njegovim recima, zivot u posleratnoj Srbiji za porodicu Drazu Mihailovica "drzavnog izdajnika" nije bio lak. - Moja porodica bila je izlozena velikoj represiji sve negde do sezdesetih godina kada to polako pocinje da jenjava - istice Vojislav Mihailovic. Prema njegovim recima, rehabilitacija vodi u pravcu nacionalnog pomirenja Srbije. - Rehabilitacijom ce biti obuhvacene sve zrtve politickih progona od 1945, kako Ravnogorci, tako i Golootocani, iako su to bili politicki procesi iz razlicitih motiva. Ipak sam optimista i mislim da je ovo kraj jedne lazne istorije pisane od onih koji sebe smatraju pobednicima gradjanskog rata. Mislim da je prava rehabilitacija u Srbiji pocela pre nekoliko godina sa ravnogorskim saborima, a samim tim sto u udzbenicima istorije mozete pročitati da su u Srbiji postojala dva antifasisticka pokreta koja su bila sukobljena. Priznaje se da je to bio gradjanski rat, a u gradjanskim ratovima nema pobednika - istice Mihailovic. Nas sagovornik se "nada da ova odluka vlasti nije usmerena ka prikupljanju politickih poena, vec ka istinskom ispravljanju istorijskih nepravdi".

Od 1. maja drasticno smanjen broj gradjana koji koriste usluge narodnih kuhinja u Srbiji

Siromasni placaju rucak 4,5 dinara

Broj korisnika narodnih kuhinja u Srbiji drasticno je smanjen od 1. maja, pa je ovim vidom pomoci trenutno obuhvaceno samo 35.000 socijalno najugrozenijih u centralnoj Srbiji i 11.000 na podrucju Vojvodine. - Program u ovom obimu za podrucje cetiri regiona u centralnoj Srbiji ostace do 30. septembra. Do tada ce Nemacki Crveni krst finansirati osam, umesto dosadasnjih 12 artikala za kuvana jela u narodnim kuhinjama, dok je problem pripreme, sto dnevno kosta 4,5 dinara po jednom obroku, resen tako sto ce deo sredstava obezbedjivati lokalne zajednice, a deo sami korisnici. Opstine koje imaju novca finansirace pripremu hrane, a u opstinama koje nemaju novca troskove pripreme finansirace sami korisnici. S obzirom na to da 90 odsto onih koji se hrane na kazanima narodnih kuhinja primaju naknadu na ime materijalnog obezbedenja porodice, verovatno su u stanju da za taj obrok, koji inace kosta 60 dinara, izdvoje 4,5 dinara - rekla je za "Blic" Dragica Kljajic iz Crvenog krsta Srbije. Finansiranje narodnih kuhinja u zimskom periodu, dakle od oktobra do marta trebalo bi ponovo da preuzme Humanitarni biro Evropske unije, a ocekuje se da se poveca i broj artikala od kojih ce se pripremati obroci za najugrozenije.

R. M.

FOTOREPORTAZA SA KOSOVA I METOHIJE

Ako te zaboravim, Kosovo - Jerusalime moj, neka bude zaboravljena desnica moja. Neka se prilepi jezik moj grkljanu mome, ako te ne uspamtim, Metohijo moja, ako te ne stavim na pocetak pesme moje psalmpoja moga Bogu, Spasu mome.

(Iz teksta Vapaj Srba Kosova i Metohije, Vladika Atanasije)

Od marta meseca ove 2002. godine blagoslovom Vladike Rasko-prizrenskog Artemija pocela je akcija pomoci nasem narodu u najugrozenijim enklavama na Kosovu i Metohiji. Naime radi se o medicinskoj pomoci i lekarskim pregledima naseg naroda na ovim prostorima. U dobrovoljnoj akciji zajedno sa ljudima iz manastira Gracanice ukljuceni su i lekari iz obe bolnice u centralnom Kosovu (Interna bolnica Sveti kralj Milutin iz Lapljeg Sela i Urgentni hiruski centar Simonida u Gracanici), kao i svi lekari koji zele da dobrovoljno pomognu nasem narodu. To je zajednicka akcija crkve i nasih lekara uz blagoslov Vladike Artemija. Ambulantno vozilo koje je Eparhija Rasko - prizrenska dobila na poklon od Grcke Pravoslavne crkve krece se iz manastira sa medicinskom ekipom koja sa puno ljubavi, pozrtvovanja i profesionalnosti pomaze nasem narodu na Kosovu i Metohiji. Lekari su uglavnom profesori i asistenti Medicinskog fakulteta u Pristini, kao i specijalisti koji su radili u KBC-u u Pristini. Neverovatna je zainteresovanost i ljubav ovih ljudi koji na ovaj nacin, najbolje sto mogu zele da pomognu srpskom narodu.

Ambulantno vozilo opremljeno je najsavremenijom medicinskom tehnikom, a na terenu se pored kompletnog lekarskog pregleda daju i lekovi. Uz Boziju pomoc i blagoslov Vladike Artemija ova ce se akcija nastaviti i dalje.

IZVESTAJ

1. Prekovce 23.3.2002. god.

Ekipa:

Dr. Dragan Peric - decji hirurg

Dr. Irina Petrovic

pregledano 10 osoba

2. Slivovo 28.3.2002. god.

Ekipa:

Dr. Dragan Peric - decji hirurg

Dr. Irina Petrovic

pregledano 12 osoba

3. Musnikovo (Prizren) 11.4.2002. god.

Ekipa:
Prof. dr. Gordana Subaric - nefrolog
Ass. dr. Dragisa Rasic - internista
Dr. Irina Petrovic
Med. sestra Danijela
pregledane su 32 osobe (uglavnom stariji ljudi)

4. Jasenovik, Novo Brdo 20.4.2002. god.

Ekipa:
Dr. Jovan Zivkovic - pedijatar
Dr. Dragan Peric - decji hirurg
Dr. Biljana Sovrlic - internista
Dr. Irina Petrovic
Med. sestra Danijela
Med. tehn. Zoran
pregledane su 43 osobe

5. Orahovac, Velika Hoca 8.5.2002. god.

Ekipa:
Doc. Dr. Zoran Marcetic - kardiolog
Dr. Zvonko Stasevic - internista
Dr Natasa Prentic
Dr. Irina Petrovic
U Velikoj Hoci pregledano je ukupno 47 pacijenata
u Orahovcu pregledano je ukupno 53 osobe.

6. Drajcici, Prizren 13.5.2002. god.

Ekipa:
Prof. dr. Gordana Subaric - nefrolog
Ass. dr. Dragisa Rasic - internista
Dr. Irina Petrovic
Med. tehn. Zoran
Ukupno je pregledano 40 pacijenata.

7. Prizren 24.5.2002. god.

Ekipa:
Prof. dr. Gordana Subaric - nefrolog
Dr. Snezana Filipovic - otorinolaringolog
Dr. Irina Petrovic.

Gospode Blagi i Svemocni, pogledaj na ubozjake Tvoje, vekovima tlacene i gazene od svakoga ko je ovuda prolazio.

Manastir Gracanica leta Gospodnjeg 2002. god.

Monahinja dr Irina (Petrovic)

HODOCASCE MONAHA IZ RASKO-PRIZRENSKE EPARHIJE PO MANASTIRIMA CENTRALNE SRBIJE I BEOGRADU

OD 12. - 14. MAJA 2002.

Prvi put posle rata, Episkop Artemije je organizovao hodocasce po Manastirima Centralne Srbije i Beograda sa svojim monasima. Ukupno 54 monaha, zajedno sa svojim vladikom, na ovom putu posetili su manastire: Gradac, Pavlicu, Studenicu, Zicu, Lelic i Celije. U Beogradu, monahe sa njihovim episkopom primio je NJegova Svetost Patrijarh Pavle, koji im je i dao svoj patrijaraski blagoslov. Monasi su u Beogradu posetili i Hram Svetoga Save, kao i Sabornu crkvu. Na kraju ovoga puta bili su primljeni i od strane NJegovog Kraljevskog Visocanstva Prestolonaslednika princa Aleksandra i princeze Katarine Karadjordjevic u kraljevskoj palati u Beogradu.
